د واکسینو معلوماتي بیانیه

Many Vaccine Information Statements are available in Pashto and other languages. See www.immunize.org/vis

د واکسین معلوماتو ډېرې بیانیې په پښتو او نورو ژبو موجود دي. وګورئ www.immunize.org/vis

د چیچک/د بیزو د شري واکسین (JYNNEOS™): هغه څه چې تاسو یې په اړه باید پوه شئ

1. ولې باید واکسین وکړو؟

د چیچک/د بیزو د شري واکسین (JYNNEOS™) کولی شي د چیچک د ناروغۍ، د بیزو د شري او نورو ورته ناروغیو څخه په خوندیتوب کې مرسته وکړي چې د اورتوپوکس ویروس له امله رامینځته کیږي، په کومو کې چې د واکسینیا ویروس هم شامل دي.

د چیچک ناروغي یوه ډېره جدي ناروغي ده چې د ویرولا ویروس له امله رامنځته کیږي. ځینې کسان په دغه ویروس باندې د اخته کیدو خطر ته دوام ورکوي چې پایله کې د چیچک د ناروغۍ لامل کیږي، په دې ډله کې هغه کسان چې په بیرني چمتووالي کې کار کوي او د لابراتوار ځیني کارکوونکي شامل دي. یاد ویروس له یو شخص څخه بل شخص ته خپریږي، د تبې او د پوستکي د خارښت په ګډون ځیني علایم رامنځته کوي. زیاتره هغه کسان خلک چې په تیرو وختونو کې د چیچک له ناروغۍ څخه روغ شوي وي، بیا هم د هرو 10 کسانو څخه نږدې 3 یې په دې ناروغۍ اخته شوي دي.

د بیزو شری یوه نادره ناروغي ده چې نښې یې د چیچک ناروغۍ ته ورته دي خو د هغې په پرتله یې نښې کمې وي. په هر حال، د بیزو د شري ناروغي کولی شي د مړیني لامل شي. د بیزو شری په افریقا لویه وچه کې یو راپورته کیدونکی مکروب دی او کله ناکله د متحده ایالاتو په ګډون په نورو هیوادونو کې د بیزو د شري د ناروغۍ راوړل شوي پیښې رامنځته کیږي.

د واکسینیا ویروس هم هغه مهال کولی شي د ناروغۍ لامل شي کله چې یو څوک په ناروغۍ له کسانو سره مخ کیږي (لکه د هغه چا سره چې په دې وروستیو کې د ACAM2000® سره واکسین شوي وي، یا یې د بل ډول شري واکسین کړي وي) یا هم له څارویو سره مخ شي. هغه کسان چې په لابراتوارونو کې د ویروس په واکسینو کې کار کوي په تصادفي ډول له اړونده ویروس سره مخ کېدلی شي، او که چیرې دوی په ناروغۍ اخته شي نو ناروغ کېدلی هم شي. په هر حال، د واکسینیا ویروس زیاتره ککړتیاوې پرته له درملنې په خپله له منځه ځي.

2. د چیچک/د بیزو د شري واکسین (JYNNEOS™)

د چیچک/د بیزو د شري واکسین (JYNNEOS™) د کمزوریو ژوندیو واکسینو په کارولو سره جوړ شوی او نه شي کولی چې د چیچک، د بیزو د شري، یا کومې بلې ساري ناروغۍ لامل شي.

JYNNEOS™ په خپله د خوړو او درملو د اداري (Food and Drug Administration, FDA) له لوري په **لویانو کې چې 18 کلن او یا تر هغه زیات عمر لرونکي وي د چیچک د ناروغۍ یا بیزو د شري د ککړتیا له مخې له لوړ خطر څخه د مخنیوي لپاره تصویب شوی دی.**

CDC د لابراتوار اړوند د ځینو کارکوونکو او د بیړني غبرګون د کاري ډلې د غړو لپاره JYNNEOS™ واکسین د ترسره کولو وړاندیز کوي چې کولی شي له داسې ویروسونو سره مخ شي چې د اورتوپوکس ویروس په ناروغۍ باندې د ککړتیا لامل کیږي.

CDC د هغو کسانو لپاره واکسین په پام کې نیولو وړاندیز کوي چې ACAM2000® واکسین خلکو ته ورکوي، یا هغه کسان چې په اورتوپوکس ویروس د اخته ناروغانو پاملرنه کوي.

JYNNEOS™ واکسین زیاتره د 2 دانو ستنو د دورې په توګه، ترمنځ یې د 4 اونیو مودې په توپیر سره ترسره کیږي. هغه کسان چې په تیرو وختونو کې یې د چیچک واکسین ترسره کړي وي ښايي یواځې د یاد واکسین 1 دورې ته اړتیا ولري.

هغو ته په هرو 2 یا 10 کلونو کې د تقویتي واکسینو د ترسره کولو سپارښتنه کیږي که چیرې یو څوک د چیچک، د بیزو د شري، یا نورو اورتوپوکس ویروسونو سره د اخته کیدو په دوامداره خطر کې پاتې کیږي. ستاسو روغتیاپال کولی شي په دې اړه تاسو ته ډېر معلومات درکړي.

3. له خپل روغتیاپال سره خبرې وکړئ

د واکسینو چمتو کوونکي ته خبر ورکړئ که چیرې د واکسینو ترسره کوونکي شخص ته:

- **د چیچک واکسینو کولو د وروستیو دوری له امله حساسیتي غبرګون پیدا شوی وي**، یا د **ژوند ګواښوونکی حساسیت ورته پیدا شوی وي**
- د بدن دفاعي **سیستم یې کمزوری وي**
- امیندواره وي یا فکر کوي چې دوی ښایي **امیندواره شي** یا هم خپلې **شیدې ماشوم ته ورکوي**

په ځینو حالاتو کې، ستاسو د روغتیا پال چمتو کوونکی ښایي پریکړه وکړي چې د JYNNEOS™ واکسین اړوند تر راتلونکي لیدني (له ویروس سره د مخ کیدو) پورې د چیچک/د بیزو د شري واکسین وځنډوي.

د زکام په څېر د کوچنیو ناروغیو لرونکي خلک هم کولی شي واکسین وکړئ. هغه کسان چې په منځني ډول یا سخت ناروغه وي زیاتره د JYNNEOS™ واکسین (له ککړېدو مخکې) دورې د تر لاسه کولو څخه مخکې تر رغیدو پورې انتظار باسي. **که تاسو ته د بیزو د شري په ویروس باندې د اخته کیدو له امله JYNNEOS™ د واکسینو دترسره کولو سپارښتنه شوې وي، تاسو باید واکسین وکړئ پرته له دې چې د ورته ناروغیو، امیندوارۍ، ماشوم ته د شیدو ورکولو، یا د بدن د دفاعي سیستم کمزورتیا په پام کې ونیسئ.**

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

JYNNEOS™ کېدای شي په عمومي ډول د نورو واکسینونو د وخت په پام کې نیولو پرته ترسره شي. په هر حال، ځینې کسان چې د مایوکارډیټس (د زړه د عضلاتو پړسوب) په نوم د یوې ستونزې د زیاتوالي خطر لري، چې په دې کې د ځوانو یا ځوانو نارینه وو په ګډون، ښایي د کووېډ-19 واکسینونو له ترلاسه کولو څخه مخکې د JYNNEOS™ واکسینو له ترلاسه کولو څخه 4 اوونۍ انتظار ته پام وکړي. **که تاسو ته د بیزو د شري په ویروس باني د اخته کېدو له امله د JYNNEOS™ واکسینو د ترلاسه کولو وړاندیز شوی وي، تاسو باید واکسین وکړئ حتی که په وروستیو کې مو د کووېډ-19 واکسین هم ترلاسه کړی وي.**

4. د واکسین پر وړاندې د غبرګون خطرونه

په بدن کې د واکسین د لګولو په ناحیه کې سوروالی، درد، پړسوب او خارښت هغه معمولي ستونزې دي چې د JYNNEOS™ واکسینو له ترسره کولو وروسته رامنځته کیږي.
ستړیا (ناآرامي)، سرخوږی، او د عضلاتو درد هم کله ناکله د JYNNEOS™ واکسینو له ترسره کولو وروسته رامنځته کیږي.

خلک ځیني وختونه د واکسینو په ګډون له ځینو روغتیایي کړنلارو وروسته بې هوښه کیږي. که په تاسو سرګرځېدلی وي، یا مو په لیدو کې بدلون راغلی وي یا مو په غوږ کې زنګکاری وي، په اړه یې خپل روغتیاپال ته وواياست.

لکه د نورو درملو په څېر، واکسین هم په ډېر نادره توګه له سخت حساسیت، نورو جدي ټپونو، یا مړینې سبب ګرځېدای شي.

تاسو کولی شئ د خپل ځیرک موبایل په کارولو او vsafe.cdc.gov پاڼې څخه د لیدو له لارې د JYNNEOS™ واکسینو د هرې دورې له ترلاسه کولو وروسته په V-safe کې نوم لیکنه وکړئ. V-safe د خوندیتوب څارنې یو سیستم دی چې تاسو ته اجازه درکوي ترڅو له CDC سره هغه څه شریک کړئ چې تاسو، یا ستاسو پورې تړلي، یو څوک یې د JYNNEOS™ واکسینو له ترلاسه کولو وروسته احساس کوي. د نورو معلوماتو لپاره له دې پاڼې لیدنه وکړئ www.cdc.gov/vsafe.

5. څه به کیږي که چیرې کومه جدي ستونزه شتون ولري؟

یو حساسیتي غبرګون کېدای شي هغه مهال رامنځته شي چې کله واکسین شوی کس له کلینیک څخه ووځي. که تاسو د جدي غبرګون نښې لکه (ټپونه، د مخ او ستوني پړسوب، تنفسي ستونزې، د زړه چټک ضربان، ستړیا، یا کمزوري) ولیدلې نو، **9-1-1** شمېرې ته زنګ ووهئ او اړونده شخص تر ټولو نږدې روغتون ته انتقال کړئ.

د نورو هغو علایمو لپاره چې تاسو یې په اړه اندېښنه لرئ، خپل د روغتیایي پاملرنې چمتو کوونکي ته زنګ ووهئ.

د ضرري غبرګونونو په هکله باید د ضرري پېښو د راپور سیستم (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS) ته راپور ورکړل شي. ستاسو روغتیاپال زیاتره دا ډول راپورونه ثبتوي، یا تاسو خپله باید دا کار وکړئ. له VAERS ویب سایټ څخه په دې پته لیدنه وکړئ www.vaers.hhs.gov یا دې شمېرې ته زنګ ووهئ **1-800-822-7967**. *VAERS یواځې د غبرګون په اړه د راپور ورکولو لپاره دی، او د VAERS کارکوونکي روغتیایي مشوره نه ورکوي.*

6. د متقابل عمل اړوند د زیانونو د جبران برنامه

د متقابل عمل اړوند د زیانونو د جبران برنامه (Countermeasures Injury Compensation Program) یوه فدرالي برنامه ده چې کولی شي د روغتیایي پاملرنې د لګښتونو او د ځینو ځانګړو کسانو د نورو ځانګړو لګښتونو په تادیه کولو کې مرسته وکړي چې د ځانګړو درملو یا واکسینونو له امله سخت ټپي شوي وي. که تاسو د چیچک/د بیزو د شري د واکسین له امله زیان لیدلی وي، نو کولی شئ د یادې برنامې په اړه نور معلومات د برنامې ویب پاڼې ته ورشئ www.hrsa.gov/cicp، یا **1-855-266-2427 (855-266-CICP)** **شمېرې ته زنګ ووهئ.**

7. څرنګه کولی شم نور معلومات لاسته راوړم؟

له خپل روغتیاپال څخه پوښتنې وکړئ.
خپلې ځايي یا ایالتي روغتیایي څانګې ته زنګ ووهئ.
د واکسینو په اړه د معلوماتي پاڼې او نورو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines له لارې د خوړو او درملو اداري (FDA) ویب پاڼې ته ورشئ.
د ناروغیو د کنټرول او مخنیوي مرکز (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) سره په اړیکه کې شئ:
- د **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** شمېرې ته زنګ ووهئ یاهم
- د CDC له دغې ویب پاڼې لیدنه وکړئ www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox.

د طبي پاملرن ه)ئ(چمتو کونکو ته د واکسین کولو دقیق وضعیت معلوماتو، د واکسی ن کولو ارزونه، او د راتلونکي وخت واکسین کولو لپاره و ړاندیز شوی مهالویش اجازه ورکولو لپاره، معلومات به د میشیګان پاملرن ې ښه والي ثبتونې (Michigan Care Improvement Registry) ته واستول شي. اشخاص د دې غوښتن ه کولو حق لري چې د دوی د طبي پاملرنې چمتو کونکي ثبتونې ته د واکسی ن کولو معلومات ونه لیږ ي.